

S P R A W O Z D A N I A

Międzynarodowa konferencja naukowo-metodyczna z cyklu
Nauczanie języka rosyjskiego na neofilologii i innych kierunkach

W dniu 16 października 2015 roku odbyła się Międzynarodowa konferencja naukowo-metodyczna z cyklu *Nauczanie języka rosyjskiego na neofilologii i innych kierunkach*. Organizatorem wydarzenia byli Instytut Filologii Słowiańskiej i Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Wśród gości znaleźli się wybitni specjaliści w zakresie metodyki nauczania języka rosyjskiego. W trakcie konferencji wygłoszono jedenaście referatów.

Po otwarciu konferencji, której celem – jak podkreślali organizatorzy – było podwyższenie poziomu nauczania języka rosyjskiego na filologii rosyjskiej i innych kierunkach, jako pierwsza zabrała głos dr Anna Pado z Lublina (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej). W wystąpieniu zatytułowanym *Kształtowanie kompetencji metodycznej przyszłych nauczycieli języków obcych* dr Pado szczególną uwagę zwróciła na konieczność wzmocnienia aspektu praktycznego w kształceniu nauczycieli. Prelegentka mówiła o tym, że tradycyjna forma zajęć jest mało skuteczna, że nowe podejście wymaga przesunięcia akcentu na praktykę. Zauważyła także, że twórcze podejście do zawodu ciągle pojawia się rzadko, a przecież uczniowie często naśladują swoich nauczycieli. Według Anny Pado problemem młodych nauczycieli jest brak umiejętności metodycznych. Mają oni wiedzę przedmiotową, znają język, ale często nie umieją tego wykorzystać w procesie nauczania. Dr Pado w swoim wystąpieniu podkreśliła, że studentom brakuje praktyk zawodowych. W swoim referacie prelegentka zaprezentowała także przykłady innowacji, jakie wprowadzone zostały na UMCS (m.in. łączenie grup językowych, stratyfikacja ze względu na poziom znajomości języka czy też nieco inny tryb odbywania praktyk studenckich), a także projekty, jakie zostały już zrealizowane. Swoje wystąpienie Anna Pado podsumowała refleksją o tym, że przygotowanie do zawodu nauczyciela trwa całe życie.

Kolejną prelegentką była dr Halina Zając-Knapik (Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków), która przedstawiła propozycje optymalizacji nauczania języka rosyjskiego na zajęciach z praktycznej nauki języka na studiach rusycystycznych. Mówiła o tym, że wśród studentów wzrasta oddziaływanie transferu negatywnego i że wprowadzanie komentarza gramatycznego i ćwiczeń tłumaczeniowych w celu niwelowania błędów interferencyjnych jest, według niej, koniecznością. W swoim wystąpieniu dr Zając-Knapik

przedstawiła także propozycję wprowadzania kwantów (na przykładzie czasowników) na zajęciach z praktycznej nauki języka.

Trzeci wykład dotyczył nauczania specjalistycznego języka rosyjskiego zagranicznych studentów na studiach medycznych. Swoimi refleksjami podzieliła się dr Ała Aleksandrowna Carikowa (Белорусский государственный медицинский университет, Минск). Zwróciła ona uwagę na fakt, że opanowanie języka jest możliwe wtedy, kiedy człowiek uczy się w procesie, w działaniu i dlatego też w projektach prowadzonych na Białoruskim Państwowym Uniwersytecie Medycznym odbywa się to w dwóch formach: na zajęciach i w konfrontacji z codziennym życiem, czyli w klinice. W podsumowaniu prelegentka zaakcentowała, że języka związanego z przypadkami klinicznymi należy uczyć na przypadkach klinicznych.

Po krótkiej przerwie kontynuowano obrady. Panie doc. dr Magdalena Kuratczyk i dr Dorota Piekarska-Winkler z Uniwersytetu Warszawskiego zaprezentowały wydany niedawno podręcznik *Rosyjskie imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe. Zwroty imiesłowowe. Podręcznik dla Polaków z ćwiczeniami i kluczem odpowiedzi. Zwroty imiesłowowe. Podręcznik dla Polaków z ćwiczeniami i kluczem odpowiedzi*. Książka jest przeznaczona dla studentów o różnej znajomości języka. Motywacją do jej napisania, jak powiedziały autorki, był brak opracowań praktycznych w zakresie tych form językowych i błędy popełniane przez studentów. Książka ta, oprócz ćwiczeń z kluczem, zawiera także słowniczek z około 500 formami imiesłowowymi i pokrewnymi.

Kolejny referat został wygłoszony przez mgr Joannę Olechno-Wasiluk (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn) i dotyczył wykorzystania słowników lingwokulturologicznych w nauczaniu języka rosyjskiego jako obcego. Prelegentka próbowała odpowiedzieć na pytanie, jak przez język poznać kulturę i jak przez kulturę poznać język? Wiąże się to z tym, że znajomość języka nie wystarczy do komunikacji. Ważna jest, według prelegentki, także znajomość realiów, kraju, kultury. Joanna Olechno-Wasiluk zwróciła uwagę na fakt, że słownik lingwokulturologiczny może być doskonałym narzędziem wspierającym nowoczesną komunikację. Przytoczyła także przykłady form pracy ze słownikami, które nie zniechęcą studentów.

Następna prelegentka, dr Katarzyna Oszust-Polak (UMCS, Lublin), podzieliła się swoimi spostrzeżeniami związanymi z użytecznością ćwiczeń translacyjnych w dydaktyce języka rosyjskiego, a także wątpliwościami z terminologią stosowaną przy tych ćwiczeniach (tłumaczenie? translacja? przekład?). Referentka zauważyła, że elementy translacji wykorzystywane są w kształtowaniu wszystkich sprawności językowych, ale kwestię dyskusyjną stanowią polecenia do ćwiczeń. Uznała ona, że ćwiczenia oparte na elementach translacyjnych mają sens, ale należy je stosować umiejętnie i z umiarem.

Po krótkiej przerwie obiadowej wystąpiła dr Nadzieja Kuptel (Uniwersytet Warszawski), która zwróciła szczególną uwagę na to, że każdy nauczyciel powinien być także psychologiem szanującym swoich uczniów czy studen-

tów. Według dr Kuptel najbardziej produktywnymi formami pracy są spór i dyskusja. Żeby mogły się one odbyć, konieczna jest samodzielna praca poza zajęciami, bez której uczeń nie będzie w stanie ukształtować umiejętności niezbędnych do skutecznego komunikowania się.

Dr Łukasz Karpiński i dr Piotr Michałowski (Uniwersytet Warszawski) zaprezentowali uczestnikom konferencji minitezaurus i przedstawili możliwości pracy z nim na różnych etapach nauczania języka. Wyrazili oni opinię, że minitezaurus, czyli nieduży słownik dwujęzyczny tworzony przez uczniów bądź studentów podnosi zarówno znajomość języka, jak i wiedzę ogólną. Jest to materiał glottodydaktyczny, ale także element procesu poznawczego i jednocześnie rezultat tego procesu. Panowie wyróżnili trzy podstawowe typy minitezaurusów: niekontrastywny polsko-obcy, niekontrastywny obco-polski i dwujęzyczny tezaurus kontrastywny, który opisuje dwie rzeczywistości poprzez ekwiwalenty funkcjonalne. Uczestnicy konferencji mieli także możliwość zapoznania się z przykładowymi mikrostrukturami tego rodzaju słowników. Minitezaurus, według autorów wystąpienia, to wygodna i oszczędna forma notowania pozwalająca uporządkować i przyswoić wiedzę, a także rozwijać kompetencję leksykograficzną i aktywizować studentów.

Kolejna prelegentka, dr Zoja Kuca (UMCS, Lublin), przedstawiła możliwości, jakie daje tłumaczenie *a vista*, które może być traktowane jako oddzielny typ tłumaczenia lub jako jedna z technik tłumaczenia ustnego. Autorka podała przykłady ćwiczeń, jakie mogą zostać wykorzystane na zajęciach w celu przygotowania studentów do tego rodzaju tłumaczenia.

W dalszej części konferencji doc. Marina Rodina (Белорусский государственный университет, Минск) przedstawiła innowacje, jakie wprowadziła na zajęciach dla studentów zagranicznych (przede wszystkim z Chin), którzy nie chcą czytać, a nawet jeśli czytają, to nie rozumieją tego, co czytają. Ponieważ, jak zauważyła autorka wystąpienia, studenci ci mają problem z przyswojeniem tekstów drukowanych, to rozwiązaniem okazało się zastosowanie wielokanałowych źródeł informacji. Metoda „od filmu do tekstu” spowodowała, że po obejrzeniu filmu i wykonaniu ćwiczeń studenci, jak wynika z obserwacji doc. Rodiny, chętniej zaczynają sięgać po teksty pisane. Taka kolejność pobudza ich zainteresowanie i zwiększa efektywność pracy.

Na zakończenie konferencji wystąpiła dr Regina Rybicka (UMCS, Lublin), która także zwróciła uwagę na to, że na zajęciach należy wykorzystywać różne kanały informacji. Aktualne nauczanie to, według autorki referatu, nie tylko przekazywanie wiedzy, ale przede wszystkim działania, dzięki którym student otrzymuje instrumenty do rozwiązywania problemów. Podsumowaniem była refleksja, że uniwersytety stały się zwykłymi kuźniami pracowników i że odejście od kultuwowania relacji mistrz–uczeń powoduje między innymi także odstąpienie na wyższych uczelniach od pracy wychowawczej. A przecież, jak przekonywała dr Rybicka, praca w grupie studenckiej często przekłada się na jakość późniejszej pracy w firmie.

SPRAWOZDANIA

Podczas konferencji można było wysłuchać wielu ciekawych i różnorodnych referatów. Poruszono tematy trudne i kontrowersyjne. W trakcie obrad wywiązało się kilka bardzo inspirujących i dających do myślenia dyskusji.

Warto podkreślić, że w przyjaznej atmosferze specjaliści z zakresu dydaktyki języka rosyjskiego mieli szansę podzielić się swoimi doświadczeniami, za co podziękowania należą się organizatorom. Wygłoszone referaty i artykuły zostaną opublikowane w materiałach pokonferencyjnych.

Joanna Darda-Gramatyka
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Międzynarodowa Konferencja Naukowa *50 lat Rusycystyki Rzeszowskiej*

W dniach 23–24 października 2015 roku z okazji 50-lecia istnienia filologii rosyjskiej na Uniwersytecie Rzeszowskim odbyła się konferencja *50 lat Rusycystyki Rzeszowskiej* zorganizowana przez Katedrę Filologii Rosyjskiej. Wzięli w niej udział przedstawiciele polskich ośrodków naukowych (Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie) oraz z ośrodków zagranicznych: Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Aleksandra Hercena w Sankt Petersburgu (Rosja), Odeskiego Uniwersytetu Narodowego im. I.I. Miecznikowa (Ukraina) i Bałtyckiej Akademii Międzynarodowej w Rydze (Łotwa).

W uroczystym otwarciu konferencji uczestniczyli przedstawiciele władz uczelni: Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Aleksander Bobko oraz były Dziekan Wydziału Filologicznego prof. dr hab. Kazimierz Ożóg, którzy zwrócili uwagę na piękno języka i literatury rosyjskiej, a także na udział rzeszowskich rusycystów w tworzeniu miejscowego ośrodka akademickiego i na ich wkład do polskich badań slawistycznych. Następnie o wieloletniej współpracy z Katedrą Filologii Rosyjskiej w zakresie organizowania konferencji naukowych, wymiany grup studenckich i staży naukowych mówili goście honorowi z zagranicznych ośrodków akademickich: prof. Irina P. Łysakowa (Sankt Petersburg) i Jewgienij N. Stiepanow (Odessa).

Na koniec części oficjalnej Kierownik Katedry Filologii Rosyjskiej prof. dr hab. Zofia Czapiga przedstawiła 50-letnią historię rzeszowskiej rusycystyki, wskazując osiągnięcia dydaktyczne, naukowe i organizacyjne jednostki.

Obrady prowadzone były w trzech sekcjach: literaturoznawczo-kulturoznawczej, metodycznej oraz lingwistycznej. Ogółem wygłoszono 44 referaty,

kilka osób zgłosiło udział zaocznie. Prezentowane były różnorodne kierunki badawcze oraz tendencje rozwojowe poszczególnych dyscyplin filologicznych.

W ramach obrad sekcji literaturoznawczo-kulturoznawczej ogłoszono 16 referatów. Najwięcej uwagi poświęcono różnorodnym kwestiom związanym z prozą rosyjską. Taką problematykę podejmowali m.in.: Ewa Gazdecka (Warszawa) *Lew Tolstoj w świecie wartości. Wartości wczoraj i dziś*; Martyna Sienkiewicz (Warszawa) *Измена в „Отчаянии” В. Набокова*; Monika Knurowska (Kraków) *Художественное постижение истории и индивидуальной судьбы в романе „Державин” Юрия Домбровского*; Adam Karpiński (Kraków) *„Anna Karenina” Lillii Kim jako przykład gry z klasyczną literaturą rosyjską*; Siarhei Padsasonny (Warszawa) *Идея русской жертвенности: от Ф.М. Достоевского до современности*; Henryk Grzyś (Rzeszów) *Образ России в автобиографической повести А.Н. Толстого „Детство Никиты”*; Jolanta Greń-Kulesza (Opole) *Kategoria losu we współczesnej literaturze rosyjskiej. Różne aspekty dramaturgii rosyjskiej* omawiane były w wystąpieniach: Haliny Mazurek (Sosnowiec) *Male formy w nowej dramaturgii rosyjskiej*; Natalii Malutiny (Rzeszów) *Стереотипы массового сознания в современной русской драме (на материале пьес Александра Марданя)*; Anny Maroń (Rzeszów) *Образ „маленького человека” в драматургии Н. Коляды* i Renaty Nowak (Rzeszów) *Особенности действия в монодрамах Е. Гришкова*. Z kolei liryki rosyjskiej dotyczyły referaty Kazimierza Prusa (Rzeszów) *Молитвы поэты Jana Bernarda*; Agnieszki Lis-Czapigi (Rzeszów) *В кругу экзистенциальной тематики — лирика Сергея Маковского* i Anny Toczyńskiej-Pęksy (Rzeszów) *Природа в лирике Piotra Wiaziemskiego*. Ciekawymi spostrzeżeniami podzielili się w swoich referatach Lucjan Suchanek (Kraków) *Refleksja nad stanem studiów nad Rosją. Filologia a kulturologia* oraz Irena Rudziewicz (Olsztyn) *Ранние рассказы Максима Горького на занятиях по русской литературе*.

W sekcji metodycznej wysłuchano 13 referatów. W zdecydowanej większości podejmowane były kwestie dydaktyki w szkole wyższej. O aktualnych kierunkach metodyki nauczania języka rosyjskiego jako obcego w Rosji mówiła Irina P. Łysakowa (Sankt Petersburg) *Актуальные направления развития методики обучения РКИ на кафедре межкультурной коммуникации РГПУ им. А.И. Герцена*. Natomiast różnym aspektem nauczania języka rosyjskiego w polskich uczelniach poświęcone były referaty: Ewy Dźwierżyńskiej (Rzeszów) *Использование прессы как фактор, стимулирующий к практическому овладению русским языком как иностранным*; Haliny Zajęc-Knapik (Kraków) *Модели и теории порождения речи и обучение русскому языку студентов-русистов*; Katarzyny Oszust-Polak (Lublin) *Ćwiczenia przekładowe w procesie kształtowania sprawności i kompetencji językowych*; Anny Szafernakier-Świrko (Warszawa) *Aktywny trening jako efektywny model uczenia się*; Małgorzaty Dziezdic (Rzeszów) *Использование избранных инструментов GOOGLE в*

обучении иностранному языку; Marii Kossakowskiej-Maras (Rzeszów) *Особенности конструктивного (конструктивистского) подхода в процессе преподавания и изучения иностранного языка в системе вузовского образования*; Joanny Smoły (Rzeszów) *Формирование умений креативного письма на занятиях по практикуму русского языка – результаты исследований*; Magdaleny Woś (Rzeszów) *Мотивационное обеспечение занятий по практикуму русской речи со студентами первого курса, начинающими учебу „с нуля”*. Swoimi spostrzeżeniami wynikającymi z badań ankietowych podzieliła się Anna Źarska (Rzeszów) *Гендерные особенности языкового поведения филологов-русистов*, а о sposobach komplementowania mówiła Katarzyna Buczek (Rzeszów) *Комплимент в интернет-пространстве*.

Podczas obrad sekcji lingwistycznej wysłuchano 15 referatów, w których pojawił się cały wachlarz zagadnień: od czysto lingwistycznych, poprzez kulturologiczne, etnolingwistyczne, translatoryczne, dyskursywne po językowy obraz świata. W większości prezentowano synchroniczny opis badanych zjawisk. Wyłącznie rosyjskojęzycznego materiału badawczego dotyczyły m.in. referaty Jeleny Wojcewej (Odessa) *Принципы номинации женской одежды в русском языке*; Jewgienija N. Stiepanowa (Odessa) *Регионализмы как компоненты сравнительных конструкций*; Ewy Kapeli (Sosnowiec) *Оценка „чужого” в политическом интервью*; Anny Stasienko (Rzeszów) *Об одном типе парцеллированных предложений в современном русском языке*. Zdecydowanie dominowały prace kontrastywne, rosyjsko-polskie. Z takimi referatami wystąpili m.in.: Małgorzata Borek (Sosnowiec) *Konceptualizacja ciekawości w języku rosyjskim i polskim*; Ewa Straś (Sosnowiec) *Серафимы, херувимы, архангелы... Этнокультурный взгляд на проблему перцепции (в русско-польском сопоставлении)*; Zofia Czapiga (Rzeszów) *О экспресивности вырочиведzeń emotywnych (на materiale языка rosyjskiego i polskiego)*; Dorota Chudyk (Rzeszów) *Семантика и структура сравнительных конструкций типа гибкий как... (на materiale русского и польского языков)*; Grzegorz Ziętala (Rzeszów) *„Бабушкина ветчина” или о бренднейминге продовольственных товаров со словом „бабушка/babcia” в русском и польском языках*. Trzech języków: polskiego, rosyjskiego i angielskiego dotyczyło wystąpienie Artura Czapigi (Rzeszów) *Formy adresatywne jako część makroaktu mowy aprobaty w języku polskim, rosyjskim i angielskim*. Z kolei o problemach ekwiwalencji przekładowej mówiły: Maria Puk (Rzeszów) *Бинарная эпистемическая модальность в переводе* i Anna Rudyk (Rzeszów) *Rosyjskie ekwiwalenty tekstowe performatywu dziękuję*. Badań diachronicznych dotyczyły referaty Doroty Głuszak (Lublin) *Морфологическая адаптация заимствованных существительных в русском языке первой половины XVII века (на materiale Вестей-Курантов)* i Jolanty Kur-Kononowicz (Rzeszów) *Изменения названий черемухи на протяжении веков*.

Wszystkie wygłoszone referaty cechował wysoki poziom merytoryczny i interesująca tematyka, co potwierdzały ożywione dyskusje w poszczególnych sekcjach oraz rozmowy po zakończeniu obrad. Konferencja była okazją do podzielenia się spostrzeżeniami naukowymi, wymiany poglądów na temat miejsca języka i literatury rosyjskiej w zmieniającej się rzeczywistości oraz poszukiwania nowatorskich i skutecznych metod nauczania języka rosyjskiego jako obcego. Referaty zaprezentowane podczas obrad, jak również zgłoszone, ale nieodczytane z powodu nieobecności autorów, doczekają się publikacji w trzech oddzielnych tomach.

Agnieszka Lis-Czapiga
Uniwersytet Rzeszowski

Konferencja naukowa
Przestrzenie przekładu, Sosnowiec 15–16 października 2015

W dniach 15–16 października 2015 roku na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego odbyła się konferencja naukowa *Przestrzenie przekładu* zorganizowana przez Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego. W skład komitetu naukowego weszły dr hab. Jolanta Lubocha-Kruglik oraz dr hab. Oksana Małysa, w skład komitetu organizacyjnego – dr Gabriela Wilk, mgr Anna Paszkowska-Wilk, mgr Anna Podstawska oraz mgr Sławomir Smugowski.

W konferencji wzięło udział ponad pięćdziesięciu uczestników z polskich i zagranicznych ośrodków naukowych. Wśród uczestników krajowych znaleźli się przedstawiciele dziesięciu uczelni: Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Warszawskiego oraz Akademii Jana Długosza w Częstochowie i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Ośrodki zagraniczne reprezentowali naukowcy z Instytutu Literatury Światowej im. Gorkiego w Moskwie oraz Moskiewskiego Uniwersytetu Państwowego.

Przedmiotem refleksji konferencji były m.in. współczesne zjawiska transferu międzyjęzykowego, funkcjonowanie tekstów tłumaczonych i ich recepcje, opis relacji systemowo-językowych i kulturowych w przekładzie, rozważania na temat analiz przekładowych. Tematy te pozwoliły na uchwycenie typowej dla przekładoznawstwa wieloaspektowości i różnorodności, wynikającej z interdyscyplinarnego charakteru badań nad przekładem.

Obrady odbywały się w trzech sekcjach: przekład specjalistyczny, przekład audiowizualny i przekład artystyczny. Utworzono również sekcje dla studentów, które cieszyły się dużym zainteresowaniem adeptów naszej dyscypliny. Młodzi naukowcy reprezentowali następujące uczelnie: Uniwersy-

SPRAWOZDANIA

tet Śląski, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II oraz Moskiewski Uniwersytet Państwowy im. Łomonosowa. Oprócz tradycyjnej formy odczytywania referatów, organizatorzy zapewnili także możliwość wystąpienia oraz udziału w dyskusji podczas wideokonferencji.

Konferencję *Przestrzenie przekładu* otworzył dziekan Wydziału Filologicznego prof. dr hab. Rafał Molencki. Następnie gości przywitał dyrektor Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab. Henryk Fontański oraz organizatorzy konferencji. W trakcie obrad plenarnych ogłoszono cztery referaty. Wystąpienie pana dr hab. prof. A.JD Piotra Mameta poświęcone było tłumaczeniu filmów z Jamesem Bondem na język francuski, niemiecki i polski. Dr hab. Józef Kuffel z Uniwersytetu Jagiellońskiego wypowiedział się na temat translacji tekstu religijnego oraz twórczości przekładowej świętych Niła Sorskiego i Paisjusza Wieliczkowskiego. Kolejny referat, dra hab. Kiryła Czekałowa z Moskwy, poświęcony był strategiom adaptacyjnym w rosyjskich przekładach utworów hrabiny de Ségur. Obrady plenarne zamknęło wystąpienie dr hab. Jolanty Lubocha-Kruglik poświęcone barierom w przekładzie.

Prace w sekcjach przekładu artystycznego oraz przekładu specjalistycznego przebiegały równolegle. Podczas obrad sekcji przekładu artystycznego, którą prowadziła dr hab. Jolanta Lubocha-Kruglik, poruszono problematykę: aluzji socjokulturowej w przekładzie (dr Katarzyna Sadowska-Dobrowolska), działalności tłumacza w roli twórcy oraz twórcy w roli tłumacza (dr Anna Fimiak-Chwiłkowska), pragmatyki w kontekście procesu przekładu (dr Sabina Deditius) oraz tłumaczenia Biblii (dr Łukasz Płęś). Sekcji przekładu specjalistycznego przewodniczył dr hab. prof. A.JD Piotr Mamet. Prelegenci podzielili się rozważaniami na temat tłumaczenia i opisu leksykograficznego wybranych terminów polityczno-dyplomatycznych na materiale języka rosyjskiego i polskiego (dr Ewa Białek), poszukiwania rosyjskich odpowiedników przekładowych polskich terminów cywilnoprawnych z zakresu orzeczeń w postępowaniu cywilnym (dr Teresa Zobek) oraz rodzajów kontraktów w polskim prawie karnym i propozycji ich przekładu na język rosyjski (dr Dariusz Gancarz). Obrady każdej z sekcji zakończyły się dyskusją.

Po przerwie wznowiono pracę w sekcji przekładu artystycznego, której przewodniczył prof. zw. dr hab. Henryk Fontański. Uczestnicy wypowiedzieli się na temat świata karnawału w polskich przekładach powieści Borysa Akunina (dr hab. Oksana Małysa), ksenizmów we francuskim przekładzie *Po wyzwoleniu... (1944–1956)* Barbary Skargi i roli tłumacza jako mediatora trzeciej kultury (dr Magdalena Mitura), elementów kulturowo-historycznych w polskim przekładzie powieści Draga Jančara *Widziałem ją tej nocy* (dr Monika Gawlak), pisarza i tłumacza Asara Isajewicza Eppela (dr Tadeusz Borucki) oraz problemów nieprzekładalności (mgr Jaśmina Puchala). Równocześnie przebiegały obrady sekcji studenckiej, które prowadziła dr Gabriela Wilk.

Drugiego dnia konferencji pracę sekcji przekładu artystycznego i audiowizualnego koordynowała dr hab. Oksana Małysa. Podczas obrad podjęto próbę określenia warunków ekwiwalencji przekładowej rosyjskich i polskich predykatów wyrażających nazywanie (prof. zw. dr hab. Henryk Fontański). Zwrócono także uwagę na wiele innych zagadnień: kwestię podmiotów ideologicznych w procesie (nauczania) tłumaczenia (dr Iwona Kasperska), zagadnienie cenzury w przekładzie audiowizualnym (mgr Anna Paszkowska-Wilk) oraz na problem nieprzekładalności na materiale onomastykonu utworów rosyjskiego kanonu postmodernistycznego (mgr Anna Paluch). Obrady sekcji zamknęło wystąpienie na temat pragmatyki *praesens historicum* w przekładzie artystycznym (dr Anastazja Wiktorowna Urża), ogłoszone w formie wideokonferencji.

Obrady sekcji przekładu specjalistycznego poprowadziła dr Teresa Zobek. Uczestnicy koncentrowali się na takich problemach jak rola paratekstu w czeskim oraz angielskim tłumaczeniu książki Andrzeja Paczkowskiego *Pół wieku dziejów Polski* (mgr Ludmiła Lambeinová), postać Tadeusz Boy-Żeleńskiego jako tłumacza filozofii (mgr Barbara Brzezicka), kwestia poprawności politycznej w nauczaniu tłumaczenia w konfrontacji polsko-angielskiej (mgr Ilona Delekta) oraz akty stanu cywilnego w polsko-rosyjskiej konfrontacji przekładowej (mgr Anna Podstawska).

Sekcjom studenckim przewodniczyły dr hab. Małgorzata Borek oraz dr Gabriela Wilk. Większość wystąpień młodych naukowców poświęcona była problemom przekładu tekstów rockowych.

Podczas uroczystości zakończenia konferencji *Przestrzenie przekładu* dr hab. Jolanta Lubocha-Kruglik oraz dr hab. Oksana Małysa podziękowały uczestnikom za aktywny udział. W swoim przemówieniu podkreśliły także wysoki poziom ogłoszonych referatów oraz zwróciły uwagę na merytoryczny poziom dyskusji po obradach każdej z sekcji. Zgodnie z deklaracją organizatorów konferencja *Przestrzenie przekładu* będzie wydarzeniem cyklicznym.

Zwieńczeniem konferencji będzie publikacja monografii zbiorowej. Planowana jest także publikacja prac uczestników sekcji studenckiej.

*Anna Paszkowska-Wilk
Uniwersytet Śląski
Anna Podstawska
Uniwersytet Śląski*